

Gemeente Leeuwarden

Besluitenlijst Besluitvorming (raad)

Signed By: van Haersma Buma, Sybrand
22/09/2025 10:55:59 CEST
ID: 0a9fe9ba-8527-4de8-9705-2d95cad78d30
Auth: Scribble

Datum	17-09-2025
Tijd	19:00 - 23:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Sybrand Buma
Aanwezigen	Afrah Abdullah Abdi, Pim Astro, Jannie Atsma, Julie Bruijnincx, Joost de Caluwe, Eline de Koning, Hayo Douwstra, Roger Dragstra, Wieke Goudzwaard-Wiersma, Tiny Hoedemaker, Cem Kaya, Bauke Beert Keizer, Sikko Klaver, Lyda Veldstra-Lantinga, Geu Luik, Johan Magré, Carlijn Niesink, Christiaan Okkema, Kevin Oudhuis, Hinke Roorda, Carina Runhart, Riemy Spithoff-Postma, Wim Spoelman, Hilde Tjeerdema, Jan-Willem Tuininga, Otto van der Galiën, Timara van der Meulen, Fokelien van der Meulen-Diever, Petra van der Sloot, Lydia van Santen, Marcel Visser, Dirk Visser en Cor Wijnstra
Afwezigen	Mirka Antolovic-Tipuric, Femke Molenaar, Martin van der Meulen, Petra Vlutters, Saida Youssef en Sakar Zarza

1 Opening en vaststelling agenda

Besluit:

Voorzitter opent de vergadering en de agenda wordt conform vastgesteld.

2 Vaststellen verslag

Besluit:

Het verslag wordt conform vastgesteld.

3 Hamerstukken

3.1 Vaststellen bestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401

Ten oosten van Blitsaerd, aan de Groningerstraatweg in Leeuwarden, liggen gemeentelijke gronden waar al ca. 25 jaar De Survival Vereniging Leeuwarden (SVL) traint. Ten behoeve van deze trainingsdoeleinden zijn ook hindernissen in het gebied geplaatst. Voor het gebruik van deze locatie heeft SVL een gebruiksovereenkomst gesloten met de gemeente. Daarnaast staat er een voormalige boerderij op het adres Groningerstraatweg 401. De boerderij en omliggende gronden zijn ook in eigendom van de gemeente. SVL maakt gebruik van de schuur van de boerderij als opslag. De woning in de boerderij wordt verhuurd en bewoond. Voorgenoemde activiteiten passen niet binnen de regels van de geldende bestemmingsplannen, waardoor een nieuw bestemmingsplan is opgesteld. Omdat de bestemmingsplanprocedure vóór de inwerking van de Omgevingswet is gestart, is de Wet ruimtelijke ordening nog van toepassing.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 2 zienswijzen ontvangen. Eén van deze zienswijzen heeft geleid tot aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan. De zienswijzen en voorgestelde aanpassingen van het bestemmingsplan zijn opgenomen in de 'Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401'. Tevens zijn enkele ambtshalve wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan gedaan. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de conclusies van het bestemmingsplan: de activiteiten die met het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, hebben geen negatieve effecten op de woon- en

leefomgeving, waaronder het aangrenzende Natura 2000-gebied Groote Wielen. Het college heeft daarom besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Besluit:

De gemeenteraad besluit:

- a. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401 vast te stellen;
- b. het bestemmingsplan 'Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401' gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.04021BP00-VG01;
- c. geen exploitatieplan vast te stellen.

3.2 Fondsaanvraag uitwerking ontwikkelkader Prinsentuin

In de Programmabegroting 2023 zijn conform het coalitieakkoord drie fondsen opgenomen (Klimaat, energie en biodiversiteit, Maatschappelijke vernieuwing, inclusief preventie, sport en cultuur en Strategische ontwikkeling, inclusief innovatie, stedelijke vernieuwing en mobiliteit). Deze drie fondsen richten zich onder meer op grote maatschappelijke transitie waar we als gemeente een bijdrage aan willen leveren.

Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om aan de gemeenteraad voor te stellen om een budget van €450.000 beschikbaar te stellen voor de verdere uitwerking van het Ontwikkelkader Prinsentuin.

Besluit:

De gemeenteraad besluit:

- a. Een budget van €450.000 beschikbaar te stellen voor de verdere uitwerking van de opgaven volgend uit het raadsbesluit van 28 mei 2025 over het Ontwikkelkader Prinsentuin;
- b. Het budget onder a. te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke Vernieuwing (fonds 2);
- c. De begroting 2025 overeenkomstig te wijzigen;

3.3 Fondsvoorstel Integraal plan "Speel- en beweegroute in de binnenstad"

Met de projecten van het Uitvoeringsprogramma Binnenstad investeren we in een binnenstad die een plek is waar mensen graag verblijven, elkaar ontmoeten en zich welkom voelen. Een aantrekkelijke en gezonde binnenstad is ook een plek waar mensen graag in beweging komen en waar kinderen met plezier buitenspelen. In beweging zijn, met elkaar én buiten, draagt bij aan zowel de mentale als de fysieke gezondheid. Met de Speel- en beweegroute nodigen we mensen uit om het genieten van de vernieuwde binnenstad te combineren met aandacht voor de eigen vitaliteit. De speel- en beweegroute bestaat uit een wandelroute met mogelijkheden voor beweegactiviteiten en nieuwe speelaanleidingen op centrale plekken in de binnenstad. Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om een krediet van € 500.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het integraal plan "Speel- en beweegroute in de binnenstad".

Besluit:

De gemeenteraad besluit:

- a. Voor het integraal plan "Speel- en beweegroute in de binnenstad" een krediet beschikbaar te stellen van € 500.000 voor de uitvoering van het project Speel- en beweegroute en dit krediet in 10 jaar af te schrijven en de jaarlijkse afschrijving te onttrekken aan de reserve afschrijvingen en de rente ten laste te brengen van het programma Milieu, Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing;

b. Een bedrag van € 500.000 te onttrekken uit de reserve Fonds klimaat, energie en biodiversiteit en dit te storten in de reserve afschrijving.

Toelichting:

Raadslid Bruijninx (D66) legt een stemverklaring af.

3.4 Onttrekking openbaarheid deel Kleine Buren Wergea

De poldersloot achter Narderherne 1 t/m 11 (oneven) te Wergea wordt verbreed en verdiept en wordt aangesloten op het open vaarwater, de Wergeasterfeart. Bij het doortrekken van het water, komt op dat punt de openbare weg Kleine Buren te vervallen. Als (een deel van) een openbare weg vervalt, dient deze aan de openbaarheid onttrokken te worden. Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om de openbare weg Kleine Buren aan de openbaarheid te onttrekken.

Besluit:

De gemeenteraad besluit de Kleine Buren te Wergea deels aan de openbaarheid te onttrekken.

3.5 Zienswijze ontwerpbegroting FUMO 2026

Conform artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling FUMO worden de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Wetterskip Fryslân in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 van de FUMO. Het Dagelijks Bestuur (DB) van de FUMO heeft daarom de ontwerpbegroting FUMO 2026 voorgelegd. Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting FUMO 2026.

Besluit:

De gemeenteraad besluit om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting FUMO 2026.

Toelichting:

Raadsliden Tjeerdema (D66) en Van der Galiën (LIJST058) leggen een stemverklaring af.

3.6 Geheim agendapunt

Voorgesteld besluit:

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om te besluiten overeenkomstig het voorstel van het college.

Besluit:

De gemeenteraad besluit overeenkomstig het voorstel van het college.

4 Bespreekstukken

4.1 Raadsvoorstel dekking kosten 2026/2027 voor Leeuwarden for European Youth Capital 2028

Leeuwarden is finalist in de wedstrijd van het European Youth Forum om European Youth Capital 2028 te worden. Op 7 oktober moet het definitieve bidbook aan de jury in Brussel aangeboden worden. Aan dat bidbook is de afgelopen tijd hard gewerkt. Op de tweede versie van het bid heeft Leeuwarden op 21 augustus feedback van de

jury gekregen. Die feedback is zoveel mogelijk verwerkt, maar aan het bidbook als geheel wordt tot en met 7 oktober doorgewerkt. Een belangrijk onderdeel van het bidbook is de paragraaf over financiën. Het European Youth Forum heeft Leeuwarden aangegeven dat men wil weten welk deel van de beoogde EYC-budgetten al zeker is. Daarom wordt de raad een dekkingsvoorstel voorgelegd voor de te maken kosten in 2026 en 2027, vooruitlopend op de behandeling van de gemeentebegroting 2026. In dat dekkingsvoorstel krijgt de raad antwoord op een aantal eerder gestelde vragen en wordt ingegaan op recente ontwikkelingen, waaronder de betrokkenheid van Tienkip op de jongerenparticipatie van Leeuwarden for EYC 2028.

Stemuitslag:

30 stemmen voor, 3 stemmen tegen (CU, FVD)

Besluit:

1. De gemeenteraad besluit:
 - a. zich te vinden in de uitwerking van het concept-bidbook voor de kandidatuur van Leeuwarden for European Youth Capital 2028.
 - b. Voor de jaren 2026 en 2027 een bedrag van € 1.790.000,- beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van het organiseren van European Youth Capital in het jaar 2028 te Leeuwarden, onder het voorbehoud dat het European Youth Forum Leeuwarden aanwijst als European Youth Capital 2028.
 - c. Het genoemde bedrag te dekken ten laste van de Algemene Reserve en de Begroting 2026 als gevolg van onder 2. genoemde besluit via een Verzamelvoorstel Begrotingswijzigingen op de Begroting 2026 na het behalen van de titel te wijzigen.

Toelichting:

Raadslid Niesink (CU) legt namens de fractie een stemverklaring af.

4.1.1 Motie: Investeren in jeugd, niet in een titel - CU

Besluit:

De motie wordt aangehouden door de indiener.

4.1.2 Motie: Arcadia coacht, de jeugd scoort - VVD & Lijst058

Stemuitslag:

32 stemmen voor, 1 stem tegen (Abdullah Abdi)

Besluit:

De gemeenteraad spreekt uit:

- Dat European Youth Capital niet verwordt tot een nieuw "Bouwruk 2.0"

De gemeenteraad verzoekt het college:

- De rol van Arcadia, behoudens de culturele flagship, te beperken tot een uitsluitend ondersteunende en adviserende rol met ruimte voor meester-gezel-constructie.
- Te borgen dat maximaal 10% van het budget naar het gecureerde cultuurprogramma gaat, vormgegeven door Arcadia en de andere kernpartners;
- De nadruk en middelen te richten op het open programma van jongeren zelf.

4.1.3 Motie: Motie labelen financiële middelen als Lwd geen EYC wordt - Lijst058

Stemuitslag:

32 stemmen voor, 1 stem tegen (FVD)

Besluit:

De gemeenteraad verzoekt het college:

Bij het niet winnen van de titel een programma van maximaal 1.790.000 euro te maken, gebaseerd op het bidbook en dit programma voor maart 2026 aan de raad voor te leggen.

4.1.4 Motie: Motie Studentenorganisaties LEYC -D66

Besluit:

De motie wordt door de indiener ingetrokken.

4.1.5 Motie; Een Sportieve LEYC - D66

Stemuitslag:

32 stemmen voor, 1 stem tegen (FVD)

Besluit:

De gemeenteraad verzoekt het college:

- Een partner, die kennis en kunde inbrengt op gebied van sport en bewegen zoals BV Sport of Sport Fryslân als belangrijke partner aan te laten haken bij het ontwikkelen van de vlaggenschepen van Leeuwarden Jongerenhoofdstad met de daarbij behorende financiering.
- In december 2025 te komen met een brief aan de raad om te rapporteren op welke wijze de partner is aangehaakt en op welke wijze al nagedacht wordt over het creëren van een vlaggenschip met de focus op sport en bewegen en wat voor concrete doelen hieraan vast zitten. (In lijn met de suggesties die de jury ook geeft bij punt 7 en punt 11 van de feedback)

4.2 Gebiedsontwikkeling en fondsaanvraag Nijehove

De gemeente heeft het voornemen om samen met partners de Grote Kerk en Waalse Kerk te transformeren tot een Stadsklooster en de omliggende terp vergroenen tot een Stadsoase. Om dit mogelijk te maken heeft het college besloten om hiervoor een subsidie aan te vragen bij de Erfgoed Deal. Daarnaast is besloten om aan de gemeenteraad voor te stellen om hiervoor de benodigde cofinanciering beschikbaar te stellen om deze subsidie binnen te halen.

Stemuitslag:

33 stemmen voor

Besluit:

De gemeenteraad besluit:

- a. Een budget van € 475.000 beschikbaar te stellen indien de subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal wordt toegekend, dan wel een budget van € 250.000 ter beschikking te stellen *indien de subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal niet wordt toekend*, voor het verstrekken van een subsidie aan Stichting Stadsklooster voor de kosten inzake “Leren” en “Ontmoeten / Toeristische Beleving”.
- b. De onder punt 3a genoemde kosten te dekken uit:
 1. Een bijdrage van €25.000 vanuit het bestaande budget Economische Impuls

Regeling Binnenstad;

2. Een bijdrage van € 25.000 vanuit het bestaande budget Toeristisch bezoek - Toerisme;

3. Een bijdrage uit strategisch fonds Maatschappelijke Vernieuwing van € 200.000;

4. Een aan te vragen subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal ter hoogte van € 225.000;

c. Een krediet beschikbaar te stellen van € 955.000 indien de subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal wordt toegekend_, dan wel € 500.000 *indien de subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal niet wordt toekend*, voor het Vergroenen van de openbare gebieden rondom het Stadsklooster, zijnde project “Stadsoase”, en deze investering af te schrijven in 30 jaar overeenkomstig de afschrijvingstermijn van openbaar groen.

d. Het bedrag onder c. voor een bedrag van € 455.000 te dekken uit de subsidie Rijksregeling Erfgoed Deal en de afschrijving te dekken uit de reserve afschrijving en de rentelasten te dekken uit het programma Milieu, Volkshuisvesting en Stedelijke Vernieuwing

e. Een bedrag € 500.000 te onttrekken uit de reserve fonds klimaat, energie en biodiversiteit en te storten in de reserve afschrijvingen.

f. De begroting 2025 e.v. overeenkomstig te wijzigen.

4.2.1 **Motie Nijenhove - VVD**

Stemuitslag:

33 stemmen voor

Besluit:

De gemeenteraad roept het college op:

- De raad te consulteren over de uitwerking van de plannen, door het college tussentijds de gevoelens van de raad te laten peilen voordat definitieve besluiten worden genomen over de uitvoering.

5 **Motie vreemd: Vervangingsopgave civiele kunstwerken - D66**

Stemuitslag:

33 stemmen voor

Besluit:

De gemeenteraad verzoekt het college:

- Het coalitieakkoord uit te voeren op het punt van de kapitaalgoederen.

- De kadernota beheer en onderhoud kapitaalgoederen 2027-2031 uit te breiden met het onderdeel vervangingsinvesteringen civiele kunstwerken, en deze kadernota - zoals gebruikelijk - door de raad te laten vaststellen.

- Te onderzoeken welke financieringsstrategie (bijv. het instellen van een bestemmingsreserve, langere afschrijvingstermijnen, benutten restwaarde) het beste kan worden ingezet om de renovatie- en vervangingsopgave van de civiele kunstwerken.

6 **Motie vreemd Zero Emissiezone - VVD**

Stemuitslag:

12 stemmen voor, 21 stemmen tegen

Besluit:

De gemeenteraad besluit de motie te verwerpen.

7

Sluiting

Besluit:

Voorzitter sluit de vergadering.

Raadsvoorstel

Vaststelling Bestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401
Zaaknummer: 2025-153427

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

Ten oosten van Blitsaerd, aan de Groningerstraatweg in Leeuwarden, liggen gemeentelijke gronden waar al ca. 25 jaar De Survival Vereniging Leeuwarden (SVL) traint. Ten behoeve van deze trainingsdoeleinden zijn ook hindernissen in het gebied geplaatst. Voor het gebruik van deze locatie heeft SVL een gebruiksovereenkomst gesloten met de gemeente. Daarnaast staat er een voormalige boerderij op het adres Groningerstraatweg 401. De boerderij en omliggende gronden zijn ook in eigendom van de gemeente. SVL maakt gebruik van de schuur van de boerderij als opslag. De woning in de boerderij wordt verhuurd en bewoond.

Voorgenoemde activiteiten passen niet binnen de regels van de geldende bestemmingsplannen, waardoor een nieuw bestemmingsplan is opgesteld. Het betreft een bestemmingsplan op basis van het oude recht, de Wet ruimtelijke ordening. De formele procedure is namelijk gestart voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 2 zienswijzen ontvangen.

Één van deze zienswijzen heeft geleid tot aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan.

De zienswijzen en voorgestelde aanpassingen van het bestemmingsplan zijn opgenomen in de 'Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401'.

Ambtshalve wijziging

Ambtshalve zijn enkele wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan gedaan. Het betreft de volgende wijzigingen in de toelichting:

Paragraaf 4.6 Ecologie

Onder: 'AERIUS Calculator'

De stikstofberekening in het ontwerpbestemmingsplan is gemaakt met een verouderde versie van de AERIUS-Calculator. De berekening is aangepast op de nieuwste versie met bijbehorende uitgangspunten (versie 2024.01). De conclusie van het onderzoek wijzigt niet: het plan heeft geen negatieve effecten op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

De gehele berekening is opgenomen in bijlage 3 van de toelichting.

Onder: 'Ecologische Quicksan' en 'Nader onderzoek otters'

De beschrijving van de verrichte ecologische onderzoeken kwam niet overeen met de daadwerkelijke onderzoeken die in 2023 zijn verricht én opgenomen in de bijlagen van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan. De beschrijving is aangepast. Dit heeft geen invloed op de conclusies omdat uit de onderzoeken al is gebleken dat er vanuit ecologisch oogpunt geen belemmering is.

Paragraaf 6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Onder: 'Zienswijze' en 'Vaststelling'

De tekst van de procedure is aangevuld met de uitkomsten van de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan (2 zienswijzen) en wat dit betekent voor het vervolg van de procedure (gewijzigd plan ter vaststelling).

Vaststelling bestemmingsplan

Gelet op hetgeen hiervoor is vermeld onder zienswijzen en ambtshalve wijziging, stellen wij u voor het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Exploitatieplan

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden.

Er is in dit geval geen sprake van een concreet bouwplan.

Wij stellen u daarom voor om te besluiten geen exploitatieplan vast te stellen.

Vervolgacties op hoofdlijnen

Na vaststelling start de periode van 6 weken, waarin beroep tegen het plan kan worden ingediend. Ook wordt het plan onverwijld aan de provincie Fryslân doorgezonden. Na deze periode treedt het bestemmingsplan in werking.

Leeuwarden,

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401

Het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - SVL Groningerstraatweg 401 heeft van 23 november 2023 tot en met 4 januari 2024 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 2 zienswijzen ontvangen.

Hieronder wordt de inhoud van de zienswijzen samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar.

Zienswijze 1 Copini buitensport

A.

Indiener geeft aan dat het bestemmingsplan is geschreven vanuit het oogpunt van SVL en dat niet de zienswijzen van andere huidige gebruikers en bezoekers van het gebied zijn meegenomen. Hij verwijst hierbij naar het provinciale beleid dat is gericht op 'De Romte Diele, terwijl hier de ruimte geschikt wordt gemaakt voor slechts één partij. Daarbij vindt indiener het wenselijk dat alle partijen (gebruikers en belanghebbenden) worden geïnformeerd en kunnen participeren in het formuleren van een toekomstbestendige visie voor het gebied (o.a. op het gebied van natuur, onderwijs, sport en gezondheid). Dat is niet gebeurd aldus indiener. Indiener is ook van mening dat dit terrein, omdat het openbaar is, zich leent voor elementen die voor iedereen toegankelijk zijn. Hij had graag gezien dat het bestemmingsplan daar ruimte voor had gelaten.

Reactie:

Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk opgesteld om de bestaande activiteiten van SVL die in het gebied plaatsvinden planologisch, juridisch vast te leggen. Het gebied blijft openbaar toegankelijk, personen die niet lid zijn van SVL kunnen het gebied (blijven) gebruiken. Dit is ook opgenomen in de regels van het bestemmingsplan. In de bestemming 'Natuur' zijn de recreatieve mogelijkheden beperkt, daar ligt de nadruk op de natuurwaarden. Alleen de hinderissen die door SVL zijn geplaatst, zijn niet voor openbaar gebruik.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

B.

Indiener geeft aan dat diverse gebouwde hindernissen met dit bestemmingsplan worden gelegaliseerd. Waarbij ook wordt onderzocht waar meer hindernissen kunnen worden gebouwd. Indiener is van mening dat het legaliseren van de hindernissen, zonder dat er toezicht is in het gebruik ervan, niet wenselijk is. Hierbij verwijst hij naar een schrijven van de SVL waarin wordt gevraagd om het gebied aan de openbaarheid te onttrekken. Met als reden dat het van belang is dat de toestellen kunnen worden gebruikt onder deskundige begeleiding. Echter, doordat het gebied openbaar toegankelijk is, kan iedereen gebruik maken van dit terrein zonder goed toezicht. Indiener geeft daarbij aan dat een verwijzing bij de hindernissen naar artikel 461 niet relevant is, omdat het openbaar terrein betreft.

Reactie:

Artikel 461 van het Wetboek van Strafrecht kan ook worden gebruikt in gebieden die openbaar zijn. Zo kunnen door of namens de eigenaar specifieke regels worden gesteld voor bijvoorbeeld het gebruik van bouwwerken. De hinderissen (bouwwerken) in het gebied zijn in eigendom van SVL. SVL heeft bij de hindernissen een bord geplaatst waarop staat 'Verboden voor niet-leden, art 461 Wetboek van Strafrecht'. Dit geldt dus alleen voor de hindernissen, de openbaarheid van het gebied zelf wordt hiermee niet aangetast. Het gebied blijft voor iedereen toegankelijk.

Aanvullend hierop: het was de intentie om het gehele gebied te onttrekken aan de openbaarheid. Dit verzoek is echter ingetrokken door SVL. Dit staat ook los van dit bestemmingsplan.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

C.

Indiener maakt zich op het gebied van veiligheid zorgen over de staat van de bomen. Met harde wind vallen er regelmatig bomen om; ook langs de wandelpaden, aldus indiener. Indiener is van mening dat er op het gebied van het onderhoud een inhaalslag noodzakelijk is.

Reactie:

Wij zijn het met indiener eens dat er geen onveilige situaties mogen ontstaan. SVL beheert het gebied dat zij gebruiken. Onder andere wordt hierbij gekeken naar de staat van de bomen. Dit wordt echter niet vastgelegd in een bestemmingsplan.

In de aankomende twee jaar wordt het achterstallig onderhoud door SVL uitgevoerd. De gemeente ziet hier op toe.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

D.

Indiener stelt voor om met meerdere partijen te kijken naar de wensen en ideeën voor het gebied om samen te komen tot een ontwerpbestemmingsplan.

Reactie:

Naar aanleiding van deze zienswijze is op 22 augustus 2024 een overleg met de indiener geweest. Aangegeven is dat dit bestemmingsplan specifiek gericht is op het vastleggen van de huidige situatie. Een herontwikkeling van het gebied is niet aan de orde. Wel heeft indiener aanvullende informatie over zijn wensen en ideeën voor het gebied gegeven. Dit document is als bijlage bij deze nota bijgevoegd.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 2

Stichting Groene Ster Duurzaam!

A.

Indiener is van mening dat de uitgevoerde Quickscan natuurbeschermingsrechtelijk ondeugdelijk is en niet kan dienen als een (adequate) voortoets. Hij geeft hiervoor de volgende redenen:

- 1. Er is geen referentiedatum aangegeven. Er wordt een vergelijking gemaakt met de effecten ten opzichte van het in de afgelopen jaren gegroeide bestaand gebruik. Indiener verwijst naar jurisprudentie waarin staat dat moet worden vergeleken met de geldende planologische situatie. Volgens indiener moet als referentiedatum worden aangehouden het moment dat het thans geldende bestemmingsplan werd vastgesteld (1971). En voor de effecten op het Natura 2000-gebied de aanwijzing als EU Vogelrichtlijngebied (24 maart 2000).*
- 2. In de Quickscan zelf wordt aangegeven dat er een 'gering' effect is op broedvogelgebieden van de rietzanger en het porseleinhoen in het Natura 2000-gebied aan de overzijde van de vaart die het plangebied en Natura 2000-gebied scheidt (op basis van verkeerde referentiedatum gesteld). Indiener geeft aan dat er per definitie een Passende Beoordeling moet worden gemaakt, omdat niet met wetenschappelijke zekerheid vaststaat dat er géén effect is.*

Indiener is van mening dat wat beoordeeld moet worden het effect is van de toename van het recreatief gebruik, inclusief het gebruik door SVL, ten opzichte van de referentiesituatie. En dat is de geldende planologische situatie: het toegestane gebruik van 25 respectievelijk 53 jaar geleden.

Reactie:

Voor deze reactie wordt verwezen naar de bijlage van deze reactie- en antwoordnota; de Memo 'Zienswijze Survivalterrein Natuuronderzoeken'.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

B.

Indiener geeft aan dat het onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied, in het bijzonder de otter, heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2020. Sindsdien heeft met name de otterpopulatie in de Groote Wielen en omgeving zich sterk uitgebreid, aldus indiener. Hij is van mening dat, na eenmalig veldbezoek in september 2023, de constatering dat er geen reden is om verandering aan te nemen daarmee onjuist is. Indiener is van mening dat het onderzoek met cameravallen zal moeten worden herhaald om verstoring van de otter uit te sluiten.

Reactie

Voor deze reactie wordt verwezen naar de bijlage van deze reactie- en antwoordnota; de Memo 'Zienswijze Survivalterrein Natuuronderzoeken'.

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

C.

Indiener geeft aan dat de provincie Fryslân heeft aangegeven dat als in de kwetsbare perioden activiteiten plaatsvinden binnen 500 m van natuurgebieden (NNN en Natura 2000 en weidevogelkansgebieden) op de grens van die gebieden geen verstoring door licht of overschrijding van een grenswaarde van 70 dB(A) voor piekgeluid mag plaatsvinden.

Indiener geeft aan dat door het expliciet opnemen van deze voorwaarden in de planregels zorgen van natuurbeschermers worden weggenomen en duidelijkheid ontstaat voor de gebruikers.

Reactie

Er zijn ons geen regels van de provincie Fryslân bekend die voorschrijven wat indiener aangeeft. Wel heeft de provincie een advies afgegeven om evenementen met een hoog geluidsniveau op meer dan 500 meter afstand van Natura-2000 gebieden te organiseren om verstoring te beperken en daarmee eventueel af te kunnen zien van een onderzoeksplicht. Maar dit is niet gekoppeld aan een geluidsnorm en is ook geen verbod.

Het voorliggend bestemmingsplan maakt geen activiteiten mogelijk met een hoog geluidsniveau. Het geluidsniveau is vergelijkbaar met het reguliere gebruik. Daarnaast is er een verbod opgenomen voor het afspelen van versterkte muziek. Hiermee is voldoende geborgd dat geen activiteiten plaatsvinden met een geluidsniveau van 70 dB(A) en piekgeluiden.

In het natuuronderzoek behorende bij het ontwerp bestemmingsplan (bijlage 4, Actualisatie natuurtoets survivalterrein te Leeuwarden en bijlage 5 Actualisatie nader onderzoek otters survivalterrein), is als uitgangspunt genomen dat er geen sprake is van kunstlicht bij de activiteiten van SVL. Dit uitgangspunt is niet juist gebleken. Om die reden is een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de effecten van kunstlicht op de aanwezige natuurwaarden. Uit dit aanvullende onderzoek blijkt dat er geen effecten zijn te verwachten. De conclusies van het onderzoek wijzigen niet.

Deze zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan is als volgt gewijzigd:

- Paragraaf 4.6 Ecologie van de toelichting is aangevuld met de conclusies van het aanvullende natuuronderzoek naar de effecten van licht op natuurwaarden 'Verlichting Survivalterrein Natuuronderzoeken';
- Het gehele onderzoek naar de effecten van verlichting is opgenomen in de toelichting als bijlage 6 'Verlichting Survivalterrein Natuuronderzoeken'.

D.

Indiener geeft aan dat uit de planregels volgt dat het gebied 's nachts niet mag worden bezocht of betreden. Daarmee wordt nachtelijke verstoring van natuur voorkomen en rust en stilte behouden. Indiener is van mening dat door dit verbod expliciet op te nemen in de planregels, toelichting en/of natuurbestemming dit meer duidelijkheid geeft voor reguliere gebruikers en bezoekers.

Reactie

Het is op grond van de planregels niet verboden om 's nachts het gebied te betreden. In de huidige situatie is dit ook gewoon mogelijk.

Met dit bestemmingsplan wordt het dagrecreatief medegebruik van de gronden toegestaan, om zo de activiteiten van SVL planologisch vast te leggen. Het betreft een ondergeschikt gebruik ten opzichte van de hoofdfunctie natuur.

E.

Indiener is van mening dat de planregels en toelichting te vaag zijn als het gaat om wat is toegestaan en nog gebouwd mag worden aan (nieuwe) hindernissen. Hij draagt hierbij de volgende punten aan:

- 1. Indiener vindt het plan onduidelijk over het effect van het nieuwe gebruik (survival) op de hoofdbestemming 'Natuur'. In de planregels zijn deze gronden bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke, ecologische en landschappelijke waarden van het gebied. Indiener geeft aan dat niet duidelijk blijkt wat de positieve of negatieve invloed van de activiteiten, waaronder survival, is op deze bestemming. En wat de zinsnede 'hindernissen mogen niet de overhand krijgen' uit de toelichting in de praktijk gaat inhouden.*
- 2. Indiener geeft de suggestie om te beschrijven wat er wel mag worden gebouwd (en daarmee wat er niet mag) binnen de kaders van het plan. Wil de gebruiker t.z.t. 'meer' dan moet daarvoor een omgevingsvergunning worden aangevraagd.*
- 3. Indiener stelt voor om de formulering in het plan te schrappen die toestaat om hindernissen die op de datum van vaststelling in aanbouw zijn, mogen worden afgebouwd. Indiener geeft aan dat volgens het geldende bestemmingsplan deze immers niet mogen worden gebouwd. Op deze manier kan de gebruiker, door de dag voorafgaande aan de vaststelling van het plan nog snel wat piketpaaltjes te slaan, nieuwe hindernissen 'claimen', aldus indiener.*

Reactie

Ad 1:

In het kader van het bestemmingsplan zijn er diverse onderzoeken verricht naar de invloed van de activiteiten van SVL op het plangebied en de omgeving ervan. Het betreft een dagrecreatief medegebruik dat op dit moment ook al is toegestaan in de bestemming 'Natuur'. De waarden van het gebied worden niet negatief beïnvloed.

Ad 2:

Op grond van de regels is de oprichting van bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogelijk in de bestemming 'Natuur'. Hieraan zijn inderdaad geen specifieke regels verbonden.

Naar aanleiding van deze zienswijze hebben wij de regels voor bouwwerken nogmaals tegen het licht gehouden en hebben wij deze regeling aangepast.

Op grond van de regels zijn huidige hindernissen toegestaan. Voor de realisatie van nieuwe hindernissen is een omgevingsvergunningplicht opgenomen waaraan voorwaarden zijn verbonden, waaronder het bepalen van de invloed op ecologische waarden. In de toelichting en bijlagen is verduidelijkt waar de huidige hindernissen in de bestemming 'Natuur' liggen (paragraaf 2.2. Gewenste ontwikkeling en bijlage 1).

Aanvullend merken wij op dat in de ecologische onderzoeken een kaart is opgenomen van de huidige hindernissen. Echter is hierop niet de juiste ligging van de hindernissen weergegeven. Het natuuronderzoek is hierop aangevuld.

Tijdens het veldbezoek in 2023 is de huidige situatie van de hindernissen beschouwd. En deze is beoordeeld in het natuuronderzoek. De conclusie is dat een wijziging van de situatie op de kaart geen gevolgen heeft voor het verrichte natuuronderzoek en de conclusies.

Het bestemmingsplan is naar aanleiding van deze zienswijze als volgt gewijzigd:

- De bouwregels voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde in Artikel 3 Natuur zijn aangepast en er is een omgevingsvergunningplicht opgenomen.

Oud (ontwerp bestemmingsplan)	Nieuw (bestemmingsplan)
..... 3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels: g. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 4 m bedragen. 	 3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde Uitsluitend bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegestaan. 3.3 Afwijken van de bouwregels 3.3.1 Afwijking Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.2 in die zin dat nieuwe bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd, mits de bouwhoogte niet meer dan 4 m bedraagt. 3.3.2 Toetsingscriteria Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 3.3.1 wordt uitsluitend verleend, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van: a. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden; b. de cultuurhistorische waarden; c. de landschappelijke waarden; d. de ecologische waarden; e. de milieusituatie; f. de natuurlijke waarden; g. de verkeersveiligheid; h. de watersituatie.

- Paragraaf 4.6 'Ecologie' van de toelichting is aangevuld met de conclusies van het aanvullende natuuronderzoek 'Aanvulling Survivalterrein Leeuwarden Natuuronderzoeken'
- Het gehele aanvullende natuuronderzoek naar de effecten van licht is toegevoegd aan de bijlagen van de toelichting: bijlage 7 'Aanvulling Survivalterrein Leeuwarden Natuuronderzoeken'.

Ad 3:

Wij verwijzen naar onze reactie onder 'Ad 2'. Met als aanvulling dat alleen bouwwerken zijn toegestaan die op het moment van terinzage legging van het ontwerp bestemmingsplan aanwezig waren (begrip 'bestaand' in hoofdstuk 1).

Ideeën voor de inrichting van Outdoorpark Grote Wielen

Actief recreatiegebied langs de Grote Wielen

Disc Golf

Disc Golf wordt gespeeld zoals het traditionele golf. In plaats van het slaan van een bal gebruikt een disc, om vanaf de tee richting de metalen basket te werpen. Het doel van het spel is om elke hole in zo min mogelijk worpen te behalen. De speler die het minst aantal worpen nodig heeft gehad voor de course is de winnaar.

Een Disc Golf course past heel goed in het betreffende gebied omdat je weinig ruimte nodig hebt voor de baskets en een mooie parcours aangelegd kan worden naast de andere actieve sporters in het gebied.

Boulderen

Boulderen is letterlijk klimmen op een rotsblok. Bij gebrek aan rotsblokken zijn er technieken om rotsblokken te maken van spuitbeton.

De boulders liggen verspreid door het gebied, een plattegrond en de klimroutes met bijbehorende gradatie is verkrijgbaar bij de entree.

Polsstok slootjes

Polsstok springen hoort bij de Friese traditie. Dit zou heel mooi passen in het actieve recreatie gebied. Bestaande slootjes zullen vrijgemaakt moeten worden en wellicht voorzien van een paar kleine steigertjes.

De slootjes kunnen ook worden gebruikt voor een kanoroute, zodat er een alternatief is bij harde wind op de Grote Wielen.

Oriëntatie

Oriënteren is een sport, waarbij je met kaart en kompas op zoek gaat naar dergelijke symbolen in een natuurlijke omgeving.

Oriënteren kan ook als activiteit gebruikt worden met competitie en samenwerken als doel, of voor het plezier van actief zijn in de buitenlucht.

Met het plaatsen van dergelijke bordjes, kunnen we deze leuke en educatieve activiteit op verschillende niveaus aanbieden.

Amfi Theater

Een Amfitheater is een prachtig ontwerp voor een buitenles, akoestisch concert of theater voorstelling. Je kunt veel mensen kwijt op een klein oppervlak en je staat als uitvoerende/docent altijd in het middelpunt, letterlijk en figuurlijk.

Uitkijkbult

Groningen heeft de Kardingebult, een 32 meter hoge heuvel. Een dergelijk bult met een uitkijkpunt, paden om omhoog te lopen, fietsen en een downhill parcours zou ook aan de Grote Wielen heel goed passen. Ook zou het eerder genoemde Amfitheater hier in opgenomen kunnen worden en zo een natuurlijke overkapping kunnen krijgen.

Bomen

De afgelopen jaren heeft het terrein in de wintermaanden meerdere malen deels onder water gestaan. Dit heeft een slechte invloed gehad op de bomen en haar wortels. Ook zijn de Essen aangetast door de Essentakziekte, waardoor het gehele gebied veel bomen aan het kwijtraken is. Een goede reden om, samen met de mogelijke herinrichting van het terrein, te kijken naar een boom-plant-plan.

Doorgaand wandelpad

Om vanuit Leeuwarden bij de Grote Wielen te komen, is de ventweg langs de Bonkevaart, en het verlengde ervan, de enige route. Met de uitbreiding van Blitsaerd en de nieuwe ontsluitingsbrug, zou je met een pad langs de Murk en de Wielhals een wandel/fietspad kunnen creëren, weg van de snelweg.

Pad onder de “Hoge Brug”

De hoge brug is de grens tussen de woonwijken Camminghaburen en Blitsaerd met het Grote en Kleine Wielen gebied. We gebruiken de houten balken hieronder om onder de weg door te kunnen. Dit is echter niet voor iedereen een veilige route. Met een smalle loopbrug zou je hier wel langs kunnen lopen en een rondwandelpad creëren door het recreatie gebied met de fietstunnel als keerpunt.

Vervanging schuur/safezone

Het idee is een palenconstructie met koppelstukken, waaronder een carport voor de karren, opslag voor materialen en een nieuwe safezone.

Op de verdiepingsvloer een kantoorruimte met rondom een veranda.

Brug vanuit het “paalkantoor”

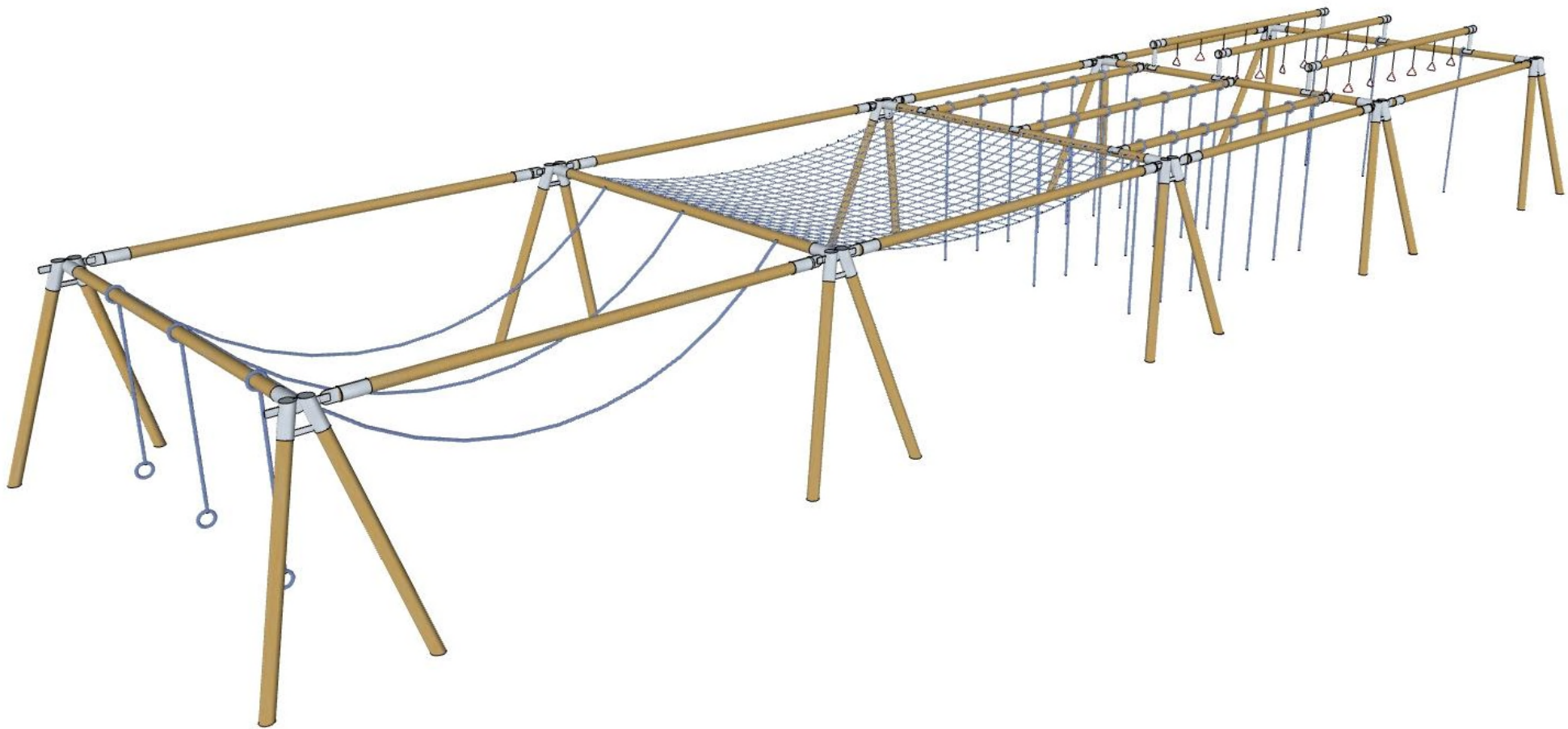
Het schelpen wandelpad wat nu stopt bij het paintball terrein, zou doorgetrokken kunnen worden tot aan het “paalkantoor”, als een brug met aan weerszijden paintball netten en valbescherming. Het idee is gebaseerd op de “swing-bridges” of suspension bridge.

Nog een voorbeeld als inspiratie ...

Hindernis voor Casa Copini

Zwembad in het buitenwater?

Memo

Aan Gemeente Leeuwarden
Datum 26 februari 2025
Kenmerk 1295274
Onderwerp Zienswijze Survivalterrein

Opgesteld door
A. van Hooff
Email
n.v.t.

Zienswijze Survivalterrein Natuuronderzoeken

Aanleiding

In opdracht van de gemeente Leeuwarden heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming om het terrein aan de Wielhalsdyk te Leeuwarden te gebruiken voor trainingsdoeleinden van de Survival Vereniging Leeuwarden. Het betreft een natuurtoets in 2020 op basis waarvan een nader onderzoek naar otter heeft plaatsgevonden en een actualisatie van deze natuurtoets en nader onderzoek in 2023.

De gemeente Leeuwarden heeft een zienswijze ontvangen Stichting Groene Ster Duurzaam (hierna GSD), die betrekking heeft op de onderzoeken van TAUW. In deze notitie geven wij daar een reactie op. Het betreft de volgende punten in de zienswijze:

- a. De QuickScan van TAUW is onvoldoende, er moet een Passende Beoordeling plaatsvinden
- b. Het onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied is te lang geleden.

Passende beoordeling

Zienswijze GSD: referentiedatum

In de voortoets van TAUW is geen referentiedatum gegeven, maar wordt een vergelijking gemaakt met de effecten ten opzichte van het in de afgelopen jaren gegroeide bestaand gebruik. Volgens jurisprudentie is de thans geldende planologische situatie de referentiesituatie. Dit heeft tot gevolg dat als referentiedatum moet worden aangehouden het moment dat het thans geldende bestemmingsplan werd vastgesteld (1971) en voor de effecten op het Natura 2000-gebied het moment van de eerste aanwijzing als voor de EU-vogelrichtlijn of de opname van dat gebied in de Europese lijsten voor de EU-Habitatrichtlijn.

Wat dus beoordeeld moet worden is het effect van de toename van het recreatief gebruik, inclusief dat door de survival, ten opzichte van de referentiesituatie. En die is de geldende planologische situatie: het toegestane gebruik van 25 respectievelijk 53 jaar geleden.

Reactie TAUW

Voor een bestemmingsplan geldt de huidige feitelijk aanwezige, planologisch legale situatie de referentiesituatie. Zie hiervoor:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RVS:2021:1371&showbutton=true&keyword=ECLI:NL:RVS:2021:1371>

Het betreft daarom het **huidige feitelijke aanwezige** legale gebruik en niet het feitelijke aanwezige legale gebruik van meer dan 50 of 25 jaar geleden. Alleen de hindernissen en het gebruik daarvan (trainingsdoeleinden) van de survivalvereniging zijn niet legaal. Het wandelen en rennen voor trainingen zijn legaal want te vergelijken met het legale gebruik als wandel- en hardlooplegebied. De recreatieve activiteiten van andere bezoekers (wandelaars, hardlopers, honden uitlaten) zijn legale activiteiten

Alleen de hindernissen en het gebruik daarvan moeten daarom worden onderzocht ten opzichte van het huidige feitelijke aanwezige legale gebruik. Dit is in de natuuronderzoeken van TAUW als uitgangspunt aangehouden. De te onderzoeken activiteiten (gebruik van hindernissen voor trainingsdoeleinden) leiden niet tot negatieve effecten op de Natura 2000 doelen. Dit lichten wij hierna toe:

Verstoring door menselijk aanwezigheid:

Menselijke aanwezigheid kan in theorie voor optische en geluidverstoring zorgen in het Natura 2000-gebied. Het huidige feitelijke aanwezige legale gebruik is echter dat het gebied door recreanten wordt gebruikt inclusief voor het uitlaten van honden. Van alle recreatieve activiteiten is het uitlaten van honden de meest versturende activiteiten voor dieren (Krijgsveld et al, 2022). De survivalvereniging zorgt niet voor een toename in honden in het gebied. De menselijke aanwezigheid door de activiteiten van de survivalvereniging zijn voor de dieren in het Natura 2000-gebieden niet te onderscheiden van de menselijke aanwezigheid door het huidige feitelijke aanwezige legale gebruik. Er is daarom geen toename in verstoring door menselijke activiteiten.

Optische verstoring door aanwezige hindernissen:

De hindernissen liggen buiten het Natura 2000-gebied. De hindernissen zijn ook niet zichtbaar binnen het Natura 2000-gebied. Alle hindernissen worden afgeschermd door de bossen en andere opgaande begroeiing op het terrein. Effecten op de Natura 2000-doelen zijn daarom uitgesloten.

Verstoring door licht:

De survivalvereniging heeft in maart 2024 het volgende aangegeven over het gebruik van verlichting: In de periode van medio september tot medio april worden delen van het terrein verlicht met LED verlichting (kleur wit). De verlichting is naar de grond gericht. De verlichting wordt alleen op de volgende dagen gebruikt:

- dinsdagavond van 19:00 tot 20:00
- woensdagavond van 19:30 tot 21:00
- donderdagavond van 19:00 tot 21:00

In de volgende kaart staat een indicatie van de paden en gebied waar verlichting wordt gebruikt. De verlichting is op deze locatie niet zichtbaar in het Natura 2000-gebied doordat het wordt afgeschermd door tussenliggende bosjes en opgaande begroeiingen. Er worden evenmin watergangen door verlicht die van belang zijn als migratieroute van de meervleermuis. Een effect op de Natura 2000 doelen is daarmee uitgesloten.

Kortom de activiteiten van de survivalvereniging leidt niet tot een toename in optische, licht of geluidsverstoring ten opzichte van de huidige feitelijke aanwezige legale gebruik. Van andere mogelijke effecten is evenmin sprake. Effecten op de Natura 2000 doelen zijn uitgesloten.

Zienswijze GSD: Wetenschappelijke zekerheid en voortoets of Passende beoordeling

GSD geeft aan dat de doelaantallen van een aanzienlijk deel van beschermde soorten in Natura 2000-gebied Groote Wielen niet wordt gehaald. En dat daarmee het gebied in een slechte staat van instandhouding verkeert. Volgens Groene Ster Duurzaam moet voor iedere nieuwe activiteit of uitbreiding van een activiteit ten opzichte van de referentiedatum door middel van een voortoets worden beoordeeld of met wetenschappelijke zekerheid effecten op de instandhoudingsdoelen zijn uitgesloten. Is die zekerheid er niet dan moet een Passende beoordeling worden uitgevoerd. De Quicksan van TAUW is natuurbeschermingsrechtelijk ondeugdelijk en kan niet dienen als een (adequate) voortoets aldus GSD. Omdat in de Quicksan zelf al wordt aangegeven dat er een, op basis van verkeerde referentiedatum (zie hierna), gesteld 'gering' effect is op broedvogelgebieden van de rietzanger en het porseleinhoen in het Natura 2000-gebied aan de overzijde van de vaart. Per definitie moet dan een Passende Beoordeling worden gemaakt, omdat niet met wetenschappelijke zekerheid vaststaat dat er géén effect is.

Reactie TAUW: Wetenschappelijke zekerheid en voortoets of Passende beoordeling

Er is niet altijd een wetenschappelijk onderzoek nodig om met wetenschappelijke zekerheid effecten uit te kunnen sluiten. In dit geval is er geen effect op de doelen omdat de activiteiten vergelijkbaar zijn met het huidige legale gebruik én omdat de potentieel storende factoren (hindernissen en licht) niet zichtbaar zijn in het Natura 2000-gebied. Er is daar verder geen diepgaand nader onderzoek voor nodig. Dat de doelen niet worden gehaald is niet relevant: geen effect is geen effect ongeacht de huidige populatiegrootte of kwaliteit van leefgebied. Er zijn daarom ook geen mitigerende maatregelen nodig om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten, er is namelijk geen sprake negatieve effecten. Een Passende beoordeling is daarom evenmin noodzakelijk. De natuuronderzoeken van TAUW kunnen worden beschouwd als een Voortoets. Er is namelijk onderzocht of negatieve effecten op de Natura 2000 doelen op voorhand zijn uitgesloten, zonder daarbij rekening te houden met mitigerende maatregelen. Zoals hiervoor vermeld kan er met een voortoets worden volstaan en is er geen Passende beoordeling nodig.

Een voortoets is vormvrij, hiervoor bestaan geen regels. Een voortoets kan daarom slechts uit een paar pagina's bestaan maar ook honderden pagina's groot zijn. Dit is afhankelijk van het type effect en de natuurdoelen zelf. De Raad van State heeft zich in de Porthos zaak (augustus 2023) uitgesproken of voor die zaak een Passende beoordeling noodzakelijk was én of de voortoets die was opgesteld volstond. Zie hiervoor:

<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@138775/202107079-2-r4/>

Voor de Porthos zaak is een voortoets voor de effecten van stikstofdepositie gemaakt. Effecten van stikstof zijn moeilijk op voorhand uit te sluiten in een al overbelast gebied. De voortoets van Porthos heeft daar dan ook honderden pagina's voor nodig gehad. De Raad van State oordeelde dat ondanks de complexe materie en de uitgebreide analyses die nodig waren om effecten uit te sluiten, het onderzoek van Porthos als voortoets mocht worden beschouwd. Vergeleken met de complexe materie van het op voorhand uit sluiten van effecten bij stikstoftoenames in al overbelast gebied, zijn de activiteiten van de survivalvereniging eenvoudig te beoordelen. Hiervoor volstaat zeker een voortoets waarbij rekening houdend met het feitelijke aanwezige legale gebruik effecten op voorhand zijn uit te sluiten.

Het onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied is te lang geleden.*Zienswijze GSD: verouderd onderzoek naar beschermde soorten*

Het onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied, in het bijzonder de otter, heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2020. Dat is nu bijna vier jaar geleden. Sindsdien heeft met name de otterpopulatie in de Groote Wielen en omgeving zich sterk uitgebreid. De constatering, na eenmalig veldbezoek van TAUW in september 2023, dat er geen reden is om verandering aan te nemen is daarmee onjuist. Het onderzoek met cameravallen zal moeten worden herhaald om verstoring van de otter uit te sluiten.

Reactie TAUW: verouderd onderzoek naar beschermde soorten

Het onderzoek van 2020 is inderdaad te lang geleden, in 2023 is daarom een actualisatie uitgevoerd. Hieruit bleek dat de situatie in het veld (veldbezoek) en verspreidingsgegevens (literatuuronderzoek) niet in die mate is gewijzigd dat een nieuw nader onderzoek naar otter of

andere diersoorten noodzakelijk was. De conclusies uit de eerdere natuurtoetsen zijn nog steeds geldig. Overigens als otter of andere beschermde soorten zich in het gebied hebben gevestigd sinds 2020, dan is dat gebeurd terwijl in het plangebied menselijke activiteiten plaatsvonden waaronder survivalactiviteiten. Er is dan kennelijk geen sprake van een verstorende invloed van die activiteiten, in ieder geval niet in die mate waardoor vestiging van deze soorten wordt voorkomen.